

SPRAWOZDANIE

z realizacji 3 - letniego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 – 2021 za rok 2020

Do głównych zadań powiatu w zakresie pieczy zastępczej należy organizowanie opieki i wychowania dzieci w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych, a także pokrywanie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej oraz średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dzieci

w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy również przyznawanie pomocy na kontynuowanie nauki oraz usamodzielnianie pełnoletnim wychowankom opuszczającym pieczę zastępczą.

Głównym celem Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2019 -2021 jest rozwój i wspieranie rodzinnych form pieczy zastępczej na terenie powiatu nowotomyskiego w latach 2019 – 2021.

Cel główny realizowany jest poprzez cele szczegółowe. W okresie sprawozdawczym realizacja celów szczegółowych przedstawia się następująco:

Cel szczegółowy	Zadanie	Forma działania	Wskaźnik monitorujący
1. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych	1. Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej -kampanie informacyjne	1. Informacje w szczególności w prasie, na stronie internetowej, FB, w TV kablowej 2. Ulotki 3. Plakaty 5. Imprezy plenerowe 6. Spoty informacyjne	1. Liczba kampanii - 11

	2. Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka	1. Organizowanie szkoleń dla kandydatów	1. Liczba kandydatów – 7 osób 2. Liczba osób, które ukończyły szkolenie – 7 osób
2. Wspieranie osób sprawujących rodzinną formę pieczy zastępczej	1. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym	1. Organizowanie spotkań szkoleniowo-integracyjnych	1. Liczba spotkań - 1 spotkanie
		2. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii psychologicznej oraz psychoterapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych	1. Liczba osób objętych wsparciem – 9 rodzin
		3. Wsparcie i opieka koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	1. Liczba rodzin objętych wsparciem i opieką – 35 rodzin zastępczych
		4. Prowadzenie grupy wsparcia	1. Liczba spotkań grupy wsparcia – 5 (spokrewnione i niezawodowe odbyły się 3 spotkania; zawodowe, prowadzący rdd – odbyły się 2 spotkania).
	2. Okresowe oceny sytuacji dziecka	1. Ocena okresowa sytuacji dziecka	1. Liczba ocen – 106 ocen
	3. Finansowanie świadczeń pieniężnych	1. Wypłata świadczeń	1. Kwota udzielonych świadczeń – 1.059.258,93 zł

	dotyczących dzieci z terenu powiatu		
	4. Organizowanie opieki nad dzieckiem w rodzinach pomocowych	1. Powierzenie sprawowania czasowej opieki i wychowania nad dzieckiem rodzinie pomocowej	1. Liczba rodzin pomocowych – 3 rodziny
3. Wspieranie wychowanków w procesie usamodzielnienia	1. Wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia	1. Poradnictwo specjalistyczne: -prawne -psychologiczne -socjalne -pedagogiczne	1. Liczba udzielonych porad -2

REALIZACJA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH – CZĘŚĆ OPISOWA SPRAWOZDANIA

I. Rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej, poprzez zwiększenie liczby rodzin zastępczych zawodowych

Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej – kampanie informacyjne.

W 2020 roku prowadzono kampanię na rzecz pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Prowadzono kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze w wielu formach:

- promocja poprzez ulotki,
- promocja poprzez plakaty,
- informacja w telewizji kablowej,
- artykuły w prasie,
- informacje na stronie internetowej PCPR, powiatu nowotomyskiego i portalu społecznościowym FB;
- informację oraz film na portalu MyRegion oraz portalu społecznościowym MyRegion.pl

- w kwietniu 2020 r. zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadził ankietę dotyczącą wizerunku rodzicielstwa zastępczego w społeczności lokalnej.

Ankieta została skierowana do społeczności lokalnej na terenie powiatu nowotomyskiego, jej wyniki posłużyły do przeprowadzenia analizy dot. pozyskania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Badanie przeprowadzono drogą internetową. Wpłynęły 82 ankiety.

Wyniki z przeprowadzonej ankiety zostały umieszczone na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Tomyślu oraz posłużyły do napisania wniosku o przyznanie dotacji na kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze ze środków zewnętrznych.

- w maju 2020 r. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej pozyskał grant z Fundacji E&Y na wsparcie realizacji kampanii społecznej na rzecz rodzicielstwa zastępczego pod nazwą „Zostań Poławiaczem Pereł.”

Celem prowadzonej kampanii społecznej jest: promocja rodzicielstwa zastępczego, pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, stworzenie sieci wsparcia wokół rodzin zastępczych i dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w ramach prowadzonej kampanii utworzono na portalu społecznościowym FB fanpage pod nazwą Zostań Poławiaczem Pereł – rodzicielstwo zastępcze na terenie powiatu nowotomyskiego. Przeprowadzono z 4 funkcjonującymi rodzinami zastępczymi wywiady, które były umieszczone w prasie lokalnej – gazecie Nasz Dzień po Dniu.

Dotację na realizację zadania pozyskano w wysokości 6.500,00 zł.

Realizacja projektu przewidziana została na dwa lata tj. od września 2020 r. do czerwca 2021 r.

Zadanie w trakcie realizacji.

Prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i rodzinnego domu dziecka.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej/PCPR prowadzi stały nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie posiada dwa autorskie programy szkolenia:

- dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej „Program rodzinna piecza zastępcza”. Program zatwierdzony przez MRPiPS na okres 5 lat wraz z dodatkowym zakresem programowym szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego oraz
- dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, program zatwierdzony przez MRPiPS na okres 5 lat (zatwierdzony w grudniu 2020 r.).

W okresie sprawozdawczym zakończono 2 edycje szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. W I edycji, która rozpoczęła się w roku 2019, a zakończyła w roku 2020 przeszkolono - 3 rodziny (5 osób). W II edycji przeszkolono – 1 rodzinę (2 osoby).

W okresie sprawozdawczym zakładano, że limit rodzin zastępczych zawodowych będzie wynosił – 6 rodziny zastępczych zawodowych.

W roku 2020 na terenie powiatu nowotomyskiego funkcjonowały 4 rodziny zastępcze zawodowe.

Zadanie zostało zrealizowane.

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu nowotomyskiego funkcjonował 1 rodzinny dom dziecka.

Prowadzący rodzinny dom dziecka w sierpniu 2020 r. złożyli do wniosek o rozwiązanie umowy o prowadzenie rodzinnego domu dziecka oraz wniosek o zawarcie umowy na pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

Z dniem 31.12.2020 r. na terenie powiatu nowotomyskiego przestał funkcjonować rodzinny dom dziecka, a od 1.01.2021 r. przybyła jedna rodzina zastępcza zawodowa.

Zadanie zostało zrealizowane.

II. Wspieranie osób sprawujących rodzinna formę pieczy zastępczej

1. Zapewnienie pomocy i wsparcia rodziną zastępczym:

Organizowanie spotkań szkoleniowo – integracyjnych.

- we wrześniu 2020 r. w ramach obchodów Dnia Rodzicielstwa Zastępczego zorganizowano dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz dzieci spotkanie integracyjne w Siedlisku Józefówka w Sątópach. Podczas spotkania został zapewniony posiłek oraz serwis kawowy. Rodzice z dziećmi brali udział w atrakcjach przygotowanych przez Siedlisko. Spotkanie służyło wymianie wzajemnych doświadczeń oraz integracji środowiska rodzin zastępczych.

Spotkanie zostało sfinansowane ze środków własnych powiatu.

- w listopadzie zaplanowano jesienne spotkanie szkoleniowo – integracyjne dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą wraz z dziećmi – spotkanie nie zostało zrealizowane ze względu na ogłoszoną epidemię.

- 1 rodzina zastępcza spokrewniona bierze udział w projekcie pn.” Powiat Nowotomyski stawia na rodzinę II” współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Zadanie częściowo zrealizowano, przeszkodą w realizacji zadania był ogłoszony stan epidemii związany z wystąpieniem koronawirusa SARS-CoV-2.

Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa i terapii psychologicznej oraz psychoterapii dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych.

- poradnictwo specjalistyczne, psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne w szczególności z zakresu prawa rodzinnego,
- z poradnictwa psychologicznego (konsultacje rodzicielskie) skorzystało - 9 rodzin,
- pomoc psychologiczna (konsultacje z dziećmi przeżywające różne trudności m.in. trudności szkolne, trudności z kontrolowaniem i wyrażaniem emocji) – 11 dzieci,
- diagnozy psychofizyczne dziecka – 4 diagnoz,
- udział psychologa przy widzeniach dzieci przebywających w rodzinach zastępczych z rodzicami, rodzeństwem, dziadkami, wujostwem - 17 widzeń,
- poradnictwo prawne - 6 rodzin zastępczych.

Poradnictwo prowadzono również w ramach współpracy z Zespołem Wsparcia i Pomocy Specjalistycznej przy PCPR.

- z poradnictwo socjalnego - 3 osoby,

Rodziny zastępcze, prowadzący rodzinny dom dziecka mieli dostęp do pomocy prawnej:

- poradnictwo prawne – 3 rodziny zastępcze.

Poradnictwo prawne w zakresie: prawa rodzinnego (władza rodzicielska, kontakty, świadczenia alimentacyjne, ustalenia miejsca pobytu dziecka, wyznaczenie opiekuna prawnego), prawa cywilnego – kwestie ubezwłasnowolnienia , prawa administracyjnego w odniesieniu do prawa lokalowego dla rodzin.

Zadanie zostało zrealizowane.

Wsparcie i opieka koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka zapewniono opiekę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

Zatrudnionych jest 2 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

W roku 2020 koordynatorzy objęli swoją opieką i wsparciem 35 rodzin sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. Łączna liczba dzieci w tych rodzinach 58.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

- udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej, liczba wizyt zapowiedzianych i niezapowiedzianych w miejscu zamieszkania – 149, z wizyt sporządzono 186 notatek służbowych;
- od marca 2020 r. ze względu na ogłoszenie stanu epidemii COVID-19 wizyty w środowisku zastąpiono rozmowami telefonicznymi z osobami sprawującymi rodzinną pieczę zastępczą oraz z dziećmi za zgodą rodziny zastępczej lub prowadzących rodzinny dom dziecka. Z rozmów telefonicznych sporządzono 424 notatki służbowe;
- przygotowanie planu pomocy dziecku (we współpracy z asystentem rodziny i rodziną zastępczą), opracowano 8 planów pomocy dziecku oraz 9 aneksów do planów pomocy dziecku;
- pomoc rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu poprzez: grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i niezawodowych – 3, grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinny dom dziecka - 2; spotkania integracyjne – 1;
- zapewnienie rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dziecka, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej - 7 przypadków;
- zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przyspasabiających – nie wystąpiła potrzeba;
- udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form – 2 osoby;
- przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w szczególności poprzez udział w szkoleniach, samokształcenie na stanowisku pracy i kształcenie na studiach podyplomowych.

W 2020 r. koordynatorzy łącznie wzięli udział w 6 różnych formach szkolenia.

Pozostałe rodziny zastępcze są otoczone opieką i wsparciem organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Zadanie zostało zrealizowane.

Prowadzenie grup wsparcia.

W okresie sprawozdawczym zaplanowane zostało prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych i rodzin zastępczych niezawodowych. Spotkania grupy miały odbywać się 1 raz w miesiącu, naprzemiennie w godzinach popołudniowych i popołudniowych.

W związku z ogłoszeniem w marcu stanu epidemii spotkania grupy wsparcia zostały zawieszone. W okresie sprawozdawczym odbyły się 3 grupy wsparcia w następujących terminach: 23.01.2020 r., 18.02.2020 r., 22.09.2020 r.

Były prowadzone przez psychologa zespołu.

W ww. okresie zaplanowano również spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka. Spotkania miały odbywać się 1 raz na kwartał w godzinach popołudniowych.

W związku z ogłoszeniem w marcu stanu epidemii spotkania grupy wsparcia zostały zawieszone. W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 grupy wsparcia w następujących terminach: 15.01.2020 r., 29.09.2020 r.

Były prowadzone przez psychologa zespołu i kierownika zespołu.

Zadanie realizowane na bieżąco.

Okresowe oceny sytuacji dziecka.

W 2020 r. dokonano 106 okresowych ocen dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W przypadku dzieci w wieku do 3 lat oceny sytuacji dziecka dokonuje się nie rzadziej niż raz na 3 miesiące.

W przypadku dzieci starszych oceny dokonuje się nie rzadziej niż raz na 6 miesięcy.

Ocena sytuacji dziecka ma na celu:

- ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

W związku z sytuacją epidemiologiczną oceny sytuacji dziecka dokonywano podczas rozmowy telefonicznej wspólnie z właściwą rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, rodzicami dziecka, którzy nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, oraz na podstawie opinii: asystenta rodziny, przedstawiciela ośrodka pomocy społecznej, pedagoga/psychologa szkolnego.

Ocenę konsultowano również poprzez środki telekomunikacji z przedstawicielem Wielkopolskiego Ośrodka Adopcyjnego. W ocenie brali udział również psycholog PCPR, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku 4 dzieci podjęto decyzje o wystąpieniu do Sądu z wnioskiem o pozbawienie rodziców władzy rodzicielskiej.

Zadanie realizowane na bieżąco.

Finansowanie świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego.

W okresie sprawozdawczym wypłacono świadczenia pieniężne na dzieci z terenu powiatu w następujących kwotach:

1.059.258,93 zł – kwota świadczeń na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu nowotomyskiego

100.119,87 zł – kwota świadczeń na dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego umieszczonych w rodzinnych formach pieczy zastępczej na terenie innych powiatów.

1.055.967,25 zł – kwota poniesiona za pobyt dzieci z terenu powiatu nowotomyskiego umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Zadanie realizowane na bieżąco.

Organizowanie opieki nad dzieckiem w rodzinach pomocowych.

W okresie czasowego nie sprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka piecza zastępcza może być powierzona rodzinie pomocowej.

Funkcję rodziny pomocowej w 2020 r. pełniły 2 rodziny zastępcze zawodowe dla 4 dzieci oraz 1 rodzina przeszkolona do pełnienia funkcji rodziny przysposabiającej dla 1 dziecka.

Zadanie zrealizowane zgodnie z potrzebami.

III. Wspieranie wychowanków w procesie usamodzielnienia.

- pomoc w wyznaczeniu opiekuna usamodzielnienia – 5 osób,
- pomoc w opracowaniu i wsparcie realizacji IPU - 1 osoba,
- poradnictwo specjalistyczne - prawne, psychologiczne, socjalne - 2 osoby,
- opiekun usamodzielnienia (pracownik PCPR) - 3 osoby,

Zadanie zrealizowane zgodnie z potrzebami.

Wnioski końcowe:

Zadania założone w 3-letnim programie rozwoju pieczy zastępczej w 2020 roku zostały zrealizowane. Jednak jest to proces długoletni i wymaga kontynuacji działań przez kolejne lata.

W związku z brakiem kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej kampania powinna być nakierowana na tzw. dobrą kampanię, czyli ukazanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego oraz korzyści płynących z pełnienia funkcji rodziny zastępczej biorąc pod uwagę szeroko rozumiane dobro dziecka. Ukazujące się w mediach ogólnopolskich informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego niejednokrotnie przyczyniają się do tworzenia negatywnego wizerunku rodzin zastępczych, co z pewnością nie sprzyja podejmowaniu przez osoby/rodziny decyzji dotyczących tego ważnego społecznie zagadnienia.

Powiat nowotomyski powinien nadal stawiać na rozwój zawodowych form rodzinnej pieczy zastępczej. Rozwój ten umożliwi kandydatom poza pełnieniem ważnej społecznie działalności i pomocy dziecku, osiągnięcie stabilności zatrudnienia (umowy wieloletnie), wsparcie finansowe oraz utworzenie ścieżki rozwoju zawodowego.

Z uwagi na wprowadzenie stanu epidemii (izolacja, nauka zdalna) wśród osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą, dzieci i młodzieży zaczyna uwidaczniać się kryzys psychiczny, który w konsekwencji może prowadzić do zaburzeń w zdrowiu psychicznym. W związku z powyższym uwidacznia się potrzeba szerokich działań związanych z pomocą psychologiczną i psychiatryczną dzieci i młodzieży pozostającej w pieczy zastępczej. Między innymi poprzez szybki dostęp do specjalistów: psychologa, terapeuty, psychiatry.

Z pewnością ważną rolę odegrała placówka wsparcia dziennego funkcjonująca w formie pracy podwórkowej prowadzonej przez wychowawcę przy Gminnym Ośrodku Kultury w Kuślinie. W placówce dzieci miały możliwość uzyskania wsparcia poprzez działania animacyjne i socjoterapeutyczne w szczególności poprzez pomoc w nauce, organizację czasu wolnego oraz rozwój zainteresowań. Działania placówki nakierowane na wsparcie rodziny, zwłaszcza poprzez objęcie opieką i wychowaniem dziecka wzmacniają prawidłowe funkcjonowanie osób chcących skorzystać z tej formy utrwalania prawidłowych postaw funkcjonowania społecznego. Wydaje się zatem właściwe organizowanie funkcjonowania placówki wsparcia dziennego na terenie powiatu.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Nowym Tomysłu
/-/ Łukasz Nyczkowski
(podpis elektroniczny)

09.04.2021 r.